

Verkställighet av fullmäktigebeslut i Vaggeryds kommun

Vaggeryds kommun

Mars 2024

Innehåll

Innehåll	1
Sammanfattning	2
1. Inledning	4
2. Granskningsresultat	8

Sammanfattning

Deloitte AB har av de förtroendevalda revisorerna i Vaggeryds kommun fått uppdraget att genomföra en granskning av verkställighet av fullmäktigebeslut.

Revisionsfråga

Säkerställer kommunstyrelsen att det finns ett ändamålsenligt system för återrapportering av genomförda uppdrag samt avvikelser från dessa och att fullmäktiges beslut verkställs?

Svar på revisionsfråga

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen till viss del har säkerställt ett ändamålsenligt system för återrapportering av genomförda uppdrag samt avvikelser från dessa och att fullmäktiges beslut verkställs.

Denna bedömning grundar sig på att det finns en process och vissa system på plats för att hantera och återrapportera genomförda motioner och medborgarförslag, som exempelvis den nya rutinen för uppföljning och återrapportering av motioner och förslag som infördes 2022. Dock verkar dessa processer inte vara tillräckligt ändamålsenliga eller heltäckande, då det finns indikationer på att inte alla beslut verkställs eller återrapporteras systematiskt och i enlighet med fastställda rutiner. Detta innebär att det finns brister i systematiken och i hur verkställigheten av fullmäktigebeslut säkerställs och rapporteras tillbaka.

Iakttagelser och kommentarer

- Under perioden 2017–2023 bifölls 31 motioner och 33 medborgarförslag/ Vaggerydsförslag. Av dessa blev 39 bifallna mellan 2017 och 2020, medan 25 bifölls från 2021 till 2023. Verkställighetsredovisningen av motioner och medborgarförslag startade 2022 och inkluderar endast förslag från 2021 och framåt, vilket resulterar i brist på översikt för tidigare år. I granskningen har endast två av de 39 bifallna motioner och förslagen mellan 2017 och 2020 kunnat följas upp.
- Av de 25 godkända motionerna och förslagen under 2021–2023 har drygt 44% genomförts helt och 28% delvis. En genomgång av statistiken visar att genomförandegraden av motioner är lägre än för

förslag, detta då 31% av motionerna har genomförts helt, jämfört med 58% av medborgarförslagen/Vaggerydsförslagen.

- Det finns ingen enhetlig praxis för att ange tidsramar och budgetramar för verkställighet av bifallna motioner och medborgarförslag, vilket kan förhindra eller försena verkställigheten av dessa beslut samt försvåra ansvarsutkrävande. Majoriteten av de bifallna motionerna och medborgarförslagen 2017–2023 saknar tydliga tids- och budgetramar.
- Enligt KFs arbetsordning ska icke slutbehandlade motioner och medborgarförslag redovisas vid sammanträdena i april och oktober. Därtill infördes en ny rutin 2022, där KS varje höst redovisar verkställighetsstatus av bifallna motioner och Vaggerydsförslag.
- Även då en rutin för årlig verkställighetsredovisning introducerades 2022, finns det brister i uppföljningsprocessen vad gäller kontroll av att beslut faktiskt blir genomförda. Detta indikerar att det inte alltid säkerställs att fullmäktiges beslut verkställs effektivt.
- Det finns ingen tydlig process eller riktlinjer för hur avvikelser från fullmäktigebeslut hanteras, vilket undergräver möjligheten att korrigera kursen och säkerställa att beslut genomförs som planerat.
- Det finns brister i kommunikation och samordning mellan olika nämnder och kommunstyrelsen gällande verkställigheten av beslut, framför allt gällande medborgarförslag, vilket kan leda till fördröjningar och ineffektivitet.
- Det finns ett behov av att stärka det interna kontrollsystemet för att säkerställa att åtgärder och beslut inte bara planeras utan också genomförs och följs upp på ett systematiskt sätt.
- Beslut om verkställighet av Vaggerydsförslag hanteras oftast av specifika nämnder, vilket kan leda till inkonsekventa beslut och bristande helhetssyn på grund av nämndernas specialiserade fokus och varierande resurser.

- Från och med den 1 januari 2023 har Vaggeryds kommun ersatt begreppet 'medborgarförslag' med 'Vaggerydsförslag'. Denna ändring innebär ett nytt namn men behåller i stort syftet med förslagen. Dock skiljer sig hanteringen och processen mellan de tidigare medborgarförslagen och de nya Vaggerydsförslagen åt. Det finns indikationer på att denna skillnad inte är helt förankrad eller känd inom organisationen.

Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- att utveckla och förstärka de befintliga rutinerna för uppföljning och återrapportering av bifallna motioner och Vaggerydsförslag samt hantering av avvikelser.
- att föreslå till kommunfullmäktige att anta den upprättade rutinen kring verkställighetsredovisning i arbetsordning för kommunfullmäktige.
- säkerställa att kommunfullmäktige regelbundet, detaljerat och på ett transparent sätt får komplett information om statusen för bifallna motioner och Vaggerydsförslag.
- att utveckla en mekanism för systematisk internkontroll av att bifallna motioner och Vaggerydsförslag verkligen verkställs effektivt och i enlighet med fastställda mål och riktlinjer.
- att utveckla och införa en standardiserad process för hantering och verkställighet av Vaggerydsförslag för att säkerställa konsekvens och helhetssyn över alla nämnder.
- att införa en standardiserad praxis för att alltid inkludera tydliga tidsramar och budgetramar i besluten om bifallna motioner och Vaggerydsförslag. (Där tids- eller budgetram inte anses möjligt, bör skäl anges samt ett alternativt sätt att upptäcka avvikelser).

Jönköping den 2024-03-15

DELOITTE AB

Revsul Dedic

Certifierad kommunal revisor

Edwin Grehorn Hall

Verksamhetskonsult

1. Inledning

Bakgrund

Kommunfullmäktige är, enligt kommunallagen, kommunens högsta beslutande politiska organ. Det primära ansvaret för att förbereda ärenden som ska avgöras av kommunfullmäktige, samt att verkställa de beslut som delegerats från fullmäktige, ligger hos kommunstyrelsen och nämnderna.

Kommunstyrelsen bär det yttersta ansvaret för att säkerställa att besluten från fullmäktige genomförs på ett korrekt sätt. Deras uppgift innefattar även att kontinuerligt rapportera tillbaka till kommunfullmäktige om i vilken utsträckning de delegerade uppgifterna har fullgjorts. Denna rapportering och verkställighet är avgörande för att upprätthålla en transparent och fungerande demokratisk process. Det ger kommunfullmäktige insikt och återkoppling kring utfallen av de beslut de har fattat.

För att garantera att besluten från kommunfullmäktige verkställs och efterlevs effektivt, är det avgörande att kommunstyrelsen har tydliga och effektiva metoder för övervakning. Detta är nödvändigt för att snabbt identifiera eventuella avvikelser från fullmäktiges beslut och vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa en smidig implementering. Utan sådana metoder finns det en risk att besluten, mål och riktlinjer som fastställts av kommunfullmäktige inte följs som avsett.

Ett beslut innebär oftast att någon form av åtgärd ska utföras. Vad som ska utföras bör vara utformat i protokollet. Beslutet bör även åtföljas med uppgift om när åtgärden ska utföras alternativt träda i kraft.

Vaggeryds kommuns förtroendevalda revisorer utesluter inte att det föreligger risk för att det kan finnas brister i kommunens verkställighet av beslut. Mot denna bakgrund har de förtroendevalda revisorerna i samband med sin risk- och väsentlighetsanalys beslutat att genomföra en granskning av verkställigheten av kommunfullmäktiges beslut.

Syfte och avgränsning

Granskningen inriktas på kommunfullmäktiges och nämndernas beslut avseende motioner och Vaggerydsförslag under perioden 2017–2023.

Granskningen omfattar inte följande besluts kategorier: Administrativa beslut, beslut som innebär att inget arbete ska utföras eller att arbete ska avslutas, beslut om strategisk plan, beslut om budget, beslut vars verkställande kan förutsättas samt beslut om godkännande av redovisningar, rapporter, remissyttranden och revideringar.

Revisionsfråga

Säkerställer kommunstyrelsen att det finns ett ändamålsenligt system för återrapportering av genomförda uppdrag samt avvikelser från dessa och att fullmäktiges beslut verkställs?

Underliggande frågeställningar

- Finns det tillfredsställande rutiner för bevakning, uppföljning och återrapportering samt hantering av identifierade avvikelser från fullmäktigebeslut, av såväl de beslut som kommunstyrelsen har att verkställa som de beslut som har överlåtit till andra nämnder?
- Följs upp och återrapporteras verkställandet av fullmäktiges beslut till kommunfullmäktige på ett tillfredsställande sätt och i enlighet med fastställda rutiner (om sådana finns)?
- I vilken utsträckning vidtar kommunstyrelse adekvata åtgärder vid identifierad avvikelse från fullmäktigebeslut? Vilka olika typer av åtgärder vidtas?
- I vilken utsträckning har beslut som fattats av fullmäktige och som föranleder en åtgärd och ett uppdrag till den kommunala organisationen; verkställts inom utsatt/rimlig tid, verkställts men inte inom utsatt/rimlig tid, eller inte verkställts alls?

Metod och granskningsinriktning

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, genomgång av protokoll, stickprovsgranskning av beslut som föranlett ett uppdrag eller handling, samt intervjuer med följande befattningshavare: kommundirektör, teknisk chef och förvaltningssekreterare/kommunikatör. Beslutet att intervjua nämndtogs för att ge en tydligare inblick i hur en exemplnämnd hanterar de motioner och förslag den har att verkställa. Valet föll på teknisk nämnd och teknisk chef då tekniska nämnden är den nämnd med flest motioner och förslag delgivna till sig under den sjuårsperiod granskningen avser.

Granskningen har delats in i följande sju faser:

- Planering av intervjuer.
- Samla fakta/underlag genom intervjuer och dokumentgranskning.
- Genomgång, sammanställning och analys av insamlat material. Vid behov komplettering med mer material.
- Framtagning av viktiga iakttagelser och rekommendationer samt svar på revisionsfråga.
- Rapportskrivning inkl. sakavstämning.
- Presentation av granskning till revisorer.
- Godkänd rapport skickas till berörda nämnder & revisorer.

Urval av ärenden för stickprovsgranskning hämtas från motioner och Vaggeryds- och medborgarförslag, utifrån kriteriet att beslutet ska innehålla ett uppdrag eller på annat sätt föranleda en handling.

Revisionskriterier

Kommunallagen (2017:725)

3 kap: I 3 kap. kommunallagen (KL) behandlas kommunernas och regionernas organisation och verksamhetsformer.

Enligt 3 kap. 3 § ska fullmäktige tillsätta en styrelse, och enligt 3 kap. 4 § tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning.

Enligt 5 kap. 2 § får fullmäktige uppdraga åt en nämnd att i fullmäktiges ställe besluta i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Enligt 5 kap. 22 § får ärenden i fullmäktige bland annat väckas av en nämnd, en ledamot genom motion, eller genom medborgarförslag enligt 8 kap. 1 och 2 §§. Fullmäktige ska besluta i ärenden som avses i 22 §, om inte fullmäktige väljer att överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärenden som har väckts genom medborgarförslag.

Enligt 5 kap. 26 § ska ett ärende innan det avgörs av fullmäktige ha beretts antingen av den nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning. Enligt 5 kap. 28 § ska kommunstyrelsen alltid ges tillfälle att yttra sig i ärenden som beretts av annan nämnd eller en fullmäktigeberedning. Styrelsen ska också lägga fram förslag till beslut i ett ärende, om inte nämnd eller en fullmäktigeberedning har gjort det.

Enligt 5 kap. 35 § ska en motion eller medborgarförslag beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen eller medborgarförslaget väcktes.

Enligt 6 kap. 1 § ska styrelsen ha uppsikt över nämnders verksamhet.

Enligt 6 kap. 4 § ska nämnderna bereda fullmäktiges ärenden och ansvara för att fullmäktiges beslut verkställs. Därtill ska nämnderna enligt 6 kap 5 § redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sådana uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem. Fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Enligt 6 kap. 6 § ska nämnderna ansvara för att verksamheten inom sitt område bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser som gäller för verksamheten. Utöver det ska nämnderna själva se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

I 6 kap. 13 § framgår att styrelsen särskilt ska verkställa fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige enligt 6 kap. 14 § beslutat att annan nämnd än styrelsen helt eller delvis ska ha hand om verkställigheten av fullmäktiges beslut.

Enligt 6 kap. 34 § ska en nämnd som handlägger ett medborgarförslag minst en gång om året informera fullmäktige om de beslut som fattats i ärendena. Nämnden ska även informera om de ärenden som inte avgjorts inom ett år från det att det väcktes i fullmäktige.

Enligt 8 kap. 1 § får den som är folkbokförd i kommunen eller i en kommun inom regionen väcka ärenden i fullmäktige (medborgarförslag), om fullmäktige har beslutat det.

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Arbetsordningen är antagen av kommunfullmäktige 2019-03-25 och reviderat senast 2022-05-30. I kommunfullmäktiges arbetsordning framgår att en motion ska vara skriftligt undertecknad av minst en ledamot, och att en motion väcks genom att den ges till kommunledningskontorets kansli, eller vid ett sammanträde med fullmäktige. Vidare framgår att styrelsen två gånger per år, på fullmäktiges sammanträden i april och oktober ska redovisa de motioner som inte har beretts färdigt.

Vaggerydsförslag, tidigare kallat medborgarförslag, får fullmäktige enligt arbetsordning överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet. Likt vad som gäller för motioner, ska styrelsen och övriga nämnder två gånger per år, på fullmäktiges sammanträden i april och oktober, redovisa de Vaggerydsförslag som inte beretts färdigt.

I kommunfullmäktiges arbetsordning beskrivs också att fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Vidare förklaras att närmare bestämmelser om återredovisning anges i respektive nämnds reglemente.

Reglemente för kommunstyrelsen

Reglementet är antaget av kommunfullmäktige 2018-11-26 och reviderat senast 2022-11-28. Av kommunstyrelsens reglemente framgår att styrelsen ska:

- Arbeta för en effektiv och ändamålsenlig organisation
- Leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet
- Leda kommunens verksamhet genom styrning och framtagande av styrdokument för kommunen
- Följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpa i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige.
- Utöva uppsikt över övriga nämnders beslut
- Verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat

- Två gånger per år lämna till fullmäktige en redovisning över beredningen av motioner av Vaggerydsförslag som väckts i fullmäktige och som inte slutligt handlagts av fullmäktige.
- Samordna de olika nämndernas redovisningar, utformade efter riktlinjer fastställda av fullmäktige

Reglemente för intern kontroll

Riktlinjerna är antagna av kommunfullmäktige 2021-03-01.

- Styrelser och nämnder har enligt reglemente ansvar för sin verksamhet samt ansvar för att en tillräcklig intern kontroll finns.
- Fullmäktige har inte ansvar för intern kontroll, men kan besluta om reglemente eller riktlinjer för intern kontroll.
- Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.
- Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Reglemente för teknisk nämnd

Reglementet är antaget av kommunfullmäktige 2018-11-26 och reviderat senast 2022-11-28. I

Reglemente för teknisk nämnd framgår:

- Vilka grupper av ärenden tekniska nämnden fått delegerat av fullmäktige att besluta
- Vilka uppdrag tekniska nämnden ansvarar för
- Att tekniska nämnden två gånger per år ska redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till den - Vid redovisning även redogöra för hur uppdrag som delegerats till den fullgjorts
- Att redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av fullmäktige.
- Att nämnden två gånger per år vid redovisning av de Vaggerydsförslag som inte beretts färdigt för beslut i fullmäktige inom ett år från det att förslaget väcktes i fullmäktige då ska informera fullmäktige om anledningen till att ärendena inte avgjorts och när beslut kan väntas fattas
- Att internkontrollen för nämnden sker enligt av fullmäktige fastställda riktlinjer

Begreppsförklaring

Motion

En motion är ett skriftligt förslag till beslut väckt av en eller flera av kommunfullmäktiges ledamöter. Motionen bereds av kommunstyrelsen, som remitterar motionen till den nämnd eller annan instans som berörs. Rörd instans återkommer med yttrande, men beslut tas alltid i kommunfullmäktige.

Vaggerydsförslag

Sedan 1 januari 2023 är medborgarförslag ersatt med Vaggerydsförslag som kommuninvånare i Vaggeryds kommun kan lämna in för att påverka kommunens verksamhet och utveckling. Att erbjuda möjligheten för kommuninvånare att lämna medborgarförslag eller Vaggerydsförslag är inte ett krav, utan något som Vaggeryds kommun själva beslutat om. Vaggerydsförslagen som lämnas in måste uppfylla vissa krav på innehåll och form, annars kan förslaget avvisas av kommundirektör.

Vaggerydsförslag tas upp av kommunfullmäktige som beslutar om vilken instans (oftast berörd nämnd) som ska fatta beslut om Vaggerydsförslaget. Till skillnad från en motion får ett Vaggerydsförslag beslutas av nämnd, styrelse eller kommunfullmäktige.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett genom Deloitte's interna kvalitetssäkringssystem. Rapporten har även faktakontrollerats hos berörd nämnd.

2. Granskningsresultat

Utifrån genomförda intervjuer och granskat material har en övergripande beskrivning av kommunstyrelsens ägarstyrning över de kommunala bolagen i Vaggeryds kommun gjorts nedan. De iakttagelser som framkommit till följd av intervjuer och dokumentstudier redogörs under den rubrik som ansetts mest lämplig.

2.1 Verkställighetsgrad av fullmäktigebeslut

2.1.1 Motioner

Kommunstyrelsen redovisar under hösten varje år verkställighet för motioner och Vaggerydsförslag enligt en sedan 2022 nyintroducerad rutin. Verkställighetsredovisningen redovisar status "Ej verkställt", "Delvis verkställt", eller "Verkställt" för motioner och Vaggerydsförslag bifallna föregående kalenderår.

Det innebär att verkställighetsredovisningen hösten 2022 redovisade status för motioner och Vaggerydsförslag bifallna 2021, och verkställighetsredovisningen hösten 2023 redovisade status för motioner och Vaggerydsförslag bifallna 2022. Detta innebär att den publicerade data över verkställighet som finns att tillgå endast täcker motioner och Vaggerydsförslag bifallna 2021 och 2022. Vi har därtill fått ett antal motioner och förslag för perioden 2017–2020 samt 2023 skickade till oss av kommunsekreterare, där verkställigheten av besluten har efterfrågats från verkställande nämnd. Adderingen av dessa manuellt efterfrågade verkställighetsrapporter redovisas separat i tabell 2, 3, 5 och 6.

I den data vi fått skickad till oss av kommunsekreterare framgår exempel på beslut där revisor själv kunnat avgöra om förslaget är verkställt eller ej, medan man från kommunstyrelsens håll ej kunnat avgöra samma sak. Förslaget redovisas utan verkställighetsstatus i Bilaga B, även då revisor kunnat avgöra förslaget som verkställt.

Vår granskning är inriktad på perioden 2017–2023, men sammantaget kan sägas att det inte med enkelhet går att avgöra verkställighet för motioner och Vaggerydsförslag bifallna innan 2021 eller efter 2022. För perioden med publicerad verkställighetsredovisning bifölls nio motioner i Vaggeryds kommun. Av dessa motioner bifölls sex under 2021. Av de sex motioner har en status "Ej verkställt" och

en status "Delvis verkställt". Resterande fyra motioner har status "Verkställt". Av de nio motionerna bifölls tre under 2022. Av de tre motionerna har två status "Delvis verkställt" och en status "Ej verkställt". Ingen av motionerna har status "Verkställt".

2021-2022		
Motioner	9	%
Verkställt	4	44%
Delvis verkställt	3	33%
Ej verkställt	2	22%

Tabell 1: Status motioner bifallna 2021–2022.

2017-2020		
Motioner	19	%
Verkställt	2	11%
Ingen data	17	89%

Tabell 2: Status motioner bifallna 2017-2020

2023		
Motioner	4	%
Delvis verkställt	2	50%
Ingen data	2	50%

Tabell 3: Status motioner bifallna 2023.

2.1.2 Medborgarförslag/Vaggerydsförslag

För perioden med publicerad verkställighetsredovisning bifölls åtta Vaggerydsförslag. Av dessa Vaggerydsförslag bifölls sex under 2021. Av de sex Vaggerydsförslagen har en status "Ej verkställd" och en status "Delvis verkställd". Resterande fyra Vaggerydsförslag har status "Verkställt". Av de åtta Vaggerydsförslagen bifölls två under 2022. Båda Vaggerydsförslagen har status "Verkställt".

2021-2022		
Förslag	8	%
Verkställt	6	75%
Delvis verkställt	1	13%
Ej verkställt	1	13%

Tabell 4: Status Vaggerydsförslag bifallna 2021-2022.

2017-2020		
Förslag	20	%
Ingen data	20	100%

Tabell 5: Status Vaggerydsförslag bifallna 2017-2020.

2023		
Förslag	4	%
Delvis verkställt	1	25%
Verkställt	1	25%
Ingen data	2	50%

Tabell 6: Status Vaggerydsförslag bifallna 2023.

I Bilaga A och B presenteras en detaljerad översikt över samtliga motioner (Bilaga A) och förslag (Bilaga B) som inkommit under perioden 2017-2023. Bilagorna innehåller information om när beslut har fattats för varje motion och förslag. De anger även, där så är möjligt, vilka som har fått ansvar för att genomföra besluten samt nuvarande status på verkställigheten.

Bilaga C innehåller stickprov av tre motioner och två förslag, vilka illustrerar processen från ärendets registrering till dess verkställighetsstatus.

Uppdrag per nämnd		
TN	13	20%
KS	3	5%
KL	12	19%
Kulturskolan	1	2%
KFN	3	5%
Personalenheten	2	3%
BUN	1	2%
Kom. Förvaltningen	1	2%
SN	2	3%
Tillgänglighetsrådet	1	2%
Ingen data	25	39%
Total	64	100%

Tabell 7: Uppdrag per nämnd, 2017-2023

Av intervjuer framgår att det sällan finns någon deadline för verkställande av motion eller Vaggerydsförslag, om inte motionen eller Vaggerydsförslaget är formulerat på ett sådant sätt att verkställigheten i sig innebär åtgärd inom en viss tidsperiod.

Det finns inte heller någon riktlinje för hur långt fram i tiden ett möjligt verkställande av en motion eller förslag får vara för att motivera bifall - det är möjligt att bifalla en motion eller ett förslag som inte planeras verkställas förrän om tio år. Dock nämner kommundirektören att man rimligen borde kommit långt med verkställandet av en motion eller ett Vaggerydsförslag inom ett år från bifall, och att alla motioner eller Vaggerydsförslag som inte verkställts inom ett år ska kunna förklaras varför de ej är verkställda. Vidare nämns att varje motion eller Vaggerydsförslag skiljer sig vitt i vilken arbetsinsats som krävs för att verkställa, varför en övergripande, enhetlig tidsram för verkställande inte är applicerbar.

Bedömning och kommentarer

[I vilken utsträckning har beslut som fattats av fullmäktige och som föranleder en åtgärd och ett uppdrag till den kommunala organisationen; verkställts inom utsatt/rimlig tid, verkställts men inte inom utsatt/rimlig tid, eller inte verkställts alls?](#)

Vår samlade revisionella bedömning är att vi med det underlag vi tagit del av inte kan besvara frågan fullt ut.

Vår bedömning baseras på nedanstående iakttagelser, kommentarer och slutsatser:

Då revisionsfrågan täcker alla bifallna motioner och Vaggerydsförslag för perioden 2017–2023, medan data utanför perioden 2021–2022 är knapphändig och ofullständig, bedömer vi att vi inte med säkerhet kan svara på frågan. Då inte heller någon riktlinje för senast verkställandedatum av beslut finns i något styrdokument bedömer vi det inte heller möjligt att svara på om ett beslut bifallet 2021–2022 är verkställt inom rimlig eller utsatt tid. Det går heller inte att avgöra om ett beslutat Vaggerydsförslag eller motion går enligt plan eller inte under tiden från beslut till verkställt, till följd av avsaknaden av deadline eller tidslinje.

Av intervju framkom av kommundirektör att man inom ett år från beslut bör ha kommit långt med verkställandet, vilket möjligtvis kan ses som en riktlinje för verkställande inom rimlig tid. Med bakgrund i det kan man eventuellt dra slutsatsen att åtminstone de motioner och Vaggerydsförslag som bifölls 2021 bör vara verkställda, vilket inte är fallet för två Vaggerydsförslag och två motioner.

Att avgöra rimlig tid att verkställa en motion eller ett Vaggerydsförslag blir således en bedömningsfråga för varje enskilt fall, och är inte något som berörs i något av de styrdokument vi har tagit del av. Att därutöver avgöra vilka beslut som inte verkställts alls, då något sista datum för verkställande inte finns, blir även det en fråga för tolkning. Sammantaget bedömer vi det inte möjligt att svara på revisionsfrågan, med hänvisning till ovan resonemang.

2.2 Styrning

2.2.1 Styrdokument

Reglemente för kommunstyrelsen

Av reglemente för kommunstyrelsen framgår att kommunstyrelsen har i uppdrag att kontinuerligt följa upp sin egen verksamhet. Vidare framgår att kommunstyrelsens allmänna uppgifter innefattar uppsikt över nämnders verksamhet (ledningsfunktion), att ta fram styrdokument (styrfunktion), samt i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (uppföljningsfunktion).

I reglemente för kommunstyrelsen framgår att kommunstyrelsen tre gånger per år ska redovisa hur den har fullgjort de uppdrag som fullmäktige lämnat till den i reglemente, genom finansbemyndigande och genom delegerade uppdrag. Däribland ingår uppdraget att samordna de olika nämndernas redovisningar. Därtill ska kommunstyrelsen utöva uppsikt över övriga nämnders beslut, samt verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat.

Kommunstyrelsen ska två gånger per år till fullmäktige lämna en redovisning över beredningen av motioner och Vaggerydsförslag som väckts i fullmäktige och som inte slutligt handlagts av fullmäktige.

Reglemente för intern kontroll

Av reglemente för intern kontroll framgår att nämnderna var och en inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Därtill ansvarar nämnderna för att anta en internkontrollplan, samt generellt att besluta om prioritering av kontrollåtgärder. Av reglementet framgår vidare att kommunstyrelsen, nämnderna och bolagsstyrelserna med rimlig grad av säkerhet ska kunna säkerställa, bland annat, att:

- möjliga risker inringas, bedöms och förebyggs,
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten,
- processer genomförs effektivt och med fokus på målgruppen,
- det som avviker blir föremål för ett förbättringsarbete som gör att avvikelser kan resurssättas, åtgärdas och följas upp.

Alla anställda är involverade i att rapportera avvikelser och risker inom ramen för den interna kontrollen.

I Reglemente för intern kontroll framgår att kommunstyrelsen och nämnder med rimlig grad av säkerhet ska säkerställa att avvikelser ska resurssättas, bli föremål för förbättringsarbeten samt åtgärdas och följas upp. Avvikelsehanteringen talas om i generella termer och nämner inte fullmäktigebeslut specifikt. Vi kan inte finna att avvikelser eller åtgärder nämns i något av de andra styrdokument.

Arbetsordning kommunfullmäktige

I arbetsordning för kommunfullmäktige framgår att det är fullmäktige som beslutar om formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag, men att närmare bestämmelser anges i respektive nämnds reglemente.

I reglementen för de olika nämnderna framgår att de kontinuerligt ska följa upp sin verksamhet genom att två-tre gånger per år, beroende på vilken nämnd det gäller, redovisa till fullmäktige hur, bland annat, uppdrag som delegerats till den fullgjorts. Vidare framgår att redovisningen ska ske enligt riktlinjer fastställda av kommunfullmäktige.

Nämnds reglemente

Den fastställda rutinen för återredovisning behandlas i arbetsordningen för kommunfullmäktige, som refererar till respektive nämnds reglemente. Av nämndernas reglemente framgår att nämnden två till tre gånger per år, beroende på vilken nämnds reglemente man ser till, redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige lämnat till den

- i reglemente
- genom finansbemyndigande.

Därtill ska de uppdrag som delegerats nämnden redovisas hur de fullgjorts, enligt de riktlinjer som fastställs av fullmäktige. Redovisningen lämnas till kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Ärendehandbok för Vaggeryds kommun

Den av kommunledningskontoret skapade ärendehandboken är ett levande dokument som syftar till att säkerställa att alla ärenden ska handläggas och dokumenteras på ett enhetligt och professionellt sätt.

I ärendehandboken framgår hur ett Vaggerydsförslag ska hanteras. Där framgår att ett Vaggerydsförslag först måste hanteras av kommunfullmäktige som beslutar om slutlig beslutsinstans för förslaget. Av de Vaggerydsförslag som lämnats till nämnd för beslut redovisas två gånger årligen de som ännu inte är slutbehandlade, samt de förslag som avisats av kommundirektör. Efter att beslut har fattats expedieras beslutet av nämndsekreterare till kommunstyrelsen, där beslutet diarieförs och anmäls till kommande fullmäktige.

Vidare framgår att beslut ska följas upp för att kontrollera verkställighet. Att ett beslut ska följas upp ska med fördel stå i beslutssatsen, där tidpunkt för beräknad återrapportering och form för återrapportering ska anges. Detta för att i större utsträckning säkerställa verkställigheten och korta handläggningstiderna.

I ärendehandboken framgår också hur motioner ska hanteras. Där framgår att en motion först måste behandlas av kommunfullmäktige som sedan överlämnar den till kommunstyrelsen för beredning, som i sin tur remitterar motionen till det eller de organ som berörs av förslaget i motionen. För motioner är inte nämnd beslutande instans, så för de ärenden som tilldelas den, lämnas förslag till kommunstyrelsen om beslut, innan det tas upp av fullmäktige för slutligt beslut.

Av intervjuer framgår att man för Vaggerydsförslag inte har några riktlinjer för hur ärendena ska hanteras. Av kommundirektör framgår att rutin för att säkerställa verkställighet inte funnits innan oktober 2022. Den nyintroducerade rutinen att årligen redovisa verkställighet ser både till vilka motioner och förslag som har verkställts, samt ger information om de motioner och förslag som inte verkställts ännu. Rutinen anges vara tillagd i kommunfullmäktiges arbetsordning. Av teknisk nämnd uttrycks att en liknande rutin för att följa upp vilka beslut som är pågående, verkställda eller ej verkställda hade kunnat göra nytta även internt hos nämnd.

2.2.2 Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige

I arbetsordning för kommunfullmäktige framgår att kommunfullmäktige får lämna över ansvaret för beslut av Vaggerydsförslag till styrelse eller annan nämnd. I arbetsordningen beskrivs också att fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat, och att närmare bestämmelser om återredovisning anges i respektive nämnds reglemente.

Kommunstyrelsen

Av kommunstyrelsens reglemente framgår att styrelsen ska:

- Arbeta för en effektiv och ändamålsenlig organisation

- Följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlopande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige.
- Utöva uppsikt över övriga nämnders beslut
- Verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat
- Två gånger per år lämna till fullmäktige en redovisning över beredningen av motioner av Vaggerydsförslag som väckts i fullmäktige och som inte slutligt handlagts av fullmäktige.
- Samordna de olika nämndernas redovisningar, utformade efter riktlinjer fastställda av fullmäktige

Kommunstyrelsen har den huvudsakliga uppsiktsplikten över kommunens angelägenheter och övriga nämnders verksamhet och beslut. Det är också kommunstyrelsen som har till uppdrag att ta fram de styrdokument som leder kommunens verksamhet. Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning åligger det kommunstyrelsen att två gånger årligen, på fullmäktiges sammanträden i april och oktober samordna och redovisa de motioner och Vaggerydsförslag som inte har beretts färdigt.

Det åligger kommunstyrelsen att årligen inhämta och sammanställa information från nämnderna gällande verkställighet av motioner och Vaggerydsförslag och redovisa dessa på kommunfullmäktiges sammanträde.

Nämnd

Nämnderna kan få ansvar för att besluta i Vaggerydsförslag lämnat till sig från kommunfullmäktige.

I reglemente för vardera nämnden framgår vilka grupper av ärenden respektive nämnd har fått delegerat till sig av fullmäktige att besluta, samt vilka uppdrag nämnden ansvarar för. Vidare framgår att nämnden två eller tre gånger per år, beroende på vilken nämnds reglemente man ser till, ska redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat samt delegerat till den. Redovisningen ska ske enligt riktlinjer som fullmäktige fastställt.

Vid redovisning av Vaggerydsförslag som inte beretts färdigt inom ett år från det att förslaget väcktes ska nämnden i fullmäktige informera fullmäktige om anledningen till att ärendet inte avgjorts och när beslut kan förväntas fattas.

Nämnden har ansvar för sin egen verksamhets internkontroll samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. I det ingår att följa hur den interna kontrollen sköts i verksamheten, samt att årligen upprätta en internkontrollplan med tillhörande utvärdering. Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Av stickprovsgranskningen (bilaga C) vi har valt att genomföra för att se en motion eller ett förslags process från registrerat till verkställt framgår att Vaggerydsförslag lämnas till nämnd för beredning, beslut och verkställande. Därtill tydliggörs ett exempel på en motion där processen stannat upp till följd av oklarhet i vilka som ska ta nästa steg i arbetet, i detta fall mellan KS, SN och BUN. Enligt uppgift ligger därför ärendet fortsatt hos kommunkontoret då finansiering för verkställande inte finns, och de olika parterna väntar på att den andras initiativ.

Av intervjuerna framgår att kommunstyrelsen ansvarar för att årligen sammanställa en verkställighetsredovisning över alla bifallna motioner och förslag, enligt den sedan oktober 2022 nyintroducerade rutinen. Utöver det sammanställs två gånger årligen alla motioner och förslag som är under beredning, där beslut ännu inte är taget. Av kommundirektör framgår att om beslut inte tagits inom ett år ska särskilda skäl föreligga Ingen löpande redovisning av verkställighet sker.

Av kommundirektör framgår att det innebär en utmaning att säkerställa verkställighet av ett beslut, samt att förstå vad en motion eller ett förslag faktiskt handlar om, något som kräver mycket kommunikation. Vidare framgår att kommunfullmäktige inte tar beslut på att ett Vaggerydsförslag har blivit verkställt av nämnd – kommunfullmäktige godkänner bara den redovisning av verkställighet av motioner och Vaggerydsförslag som kommunstyrelsen sammanställer.

Vidare lyfts av båda intervjupersonerna att kommunfullmäktige inte fattar beslut i Vaggerydsförslagen, varken för att avgöra bifall eller avslag, eller för att besluta om förslaget är verkställt. Av intervju med teknisk nämnd framgår att kommunfullmäktige i frågan om Vaggerydsförslag snarast fungerar som en fördelare av uppdrag än ett beslutande organ.

Bedömning och kommentarer

Finns det tillfredsställande rutiner för bevakning, uppföljning och återrapportering samt hantering av identifierad avvikelse från fullmäktigebeslut, av såväl de beslut som kommunstyrelsen har att verkställa som de beslut som har överlåtit till andra nämnder?

Vår sammanfattade bedömning är att det till viss del finns tillfredsställande rutiner för bevakning, uppföljning och återrapportering samt hantering av identifierad avvikelse från fullmäktigebeslut.

Vår bedömning baseras på nedanstående iakttagelser och slutsatser:

Rutinerna för bevakning, uppföljning och återrapportering av bifallna motioner och Vaggerydsförslag täcks endast genom den nyintroducerade rutinen för årlig verkställighetsredovisning. Därutöver sker ingen bevakning eller uppföljning från kommunstyrelsens eller kommunfullmäktiges sida, och återrapportering endast genom redan nämnda verkställighetsredovisning en gång per år.

Rutinerna i sig är tillfredsställande och följs av nämnderna, men vår bedömning är att man från kommunstyrelsens håll hade kunnat säkerställa tydligare och mer frekvent bevakning och uppföljning, samt mer detaljerade styrdokument. Vad gäller hantering av avvikelse har vi att hänvisa till reglemente för intern kontroll, där avvikelser talas om i ett bredare perspektiv, och att sådana ska följas av resursättning, bli föremål för förbättringsarbeten samt åtgärdas och följas upp.

Rutinen för avvikelsehanteringen bedöms vara tillräcklig, om möjligt för generell.

2.3 Hantering och återrapportering

2.3.1 Beredning

Motioner

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska en motion vara skriftligt undertecknad av minst en ledamot, inte ta upp ämnen av olika slag och väckas genom inlämning till kommunledningskontorets kansli eller vid sammanträde med fullmäktige. Styrelsen avgör hur ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas, Motioner som ej beretts färdigt ska två gånger per år redovisas på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober. I nämndernas reglementen framgår att nämnden ska redovisa de uppdrag som fullmäktige har lämnat och delegerat till den att fullgöra och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Enligt Ärendehandbok för Vaggeryds kommun hanteras en motion enligt följande:

1. Motionen lämnas in och diarieförs i kommunstyrelsens diarium.
2. Motionen hanteras av kommunfullmäktige som remitterar motionen till kommunstyrelsen för beredning.
3. Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör remitterar motionen till berörd instans för yttrande inom fyra månader.
4. Motionen behandlas i remissinstans som återkommer med yttrande.
5. Handläggare på kommunledningskontoret tar fram en tjänsteskrivelse.
6. Motionen behandlas i kommunstyrelsens arbetsutskott, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
7. Motionen avslutas efter beslut och bifallna motioner verkställs.

Av intervju med kommundirektör framgår att en motion alltid går till kommunstyrelsen för beredning, och därefter tillbaka till kommunfullmäktige för beslut. En motion kan vid behov remitteras till nämnd för beredning, men även i de fallen går ärendet tillbaka till kommunfullmäktige för beslut.

Av intervjun framgår att en motion ska tas beslut på inom ett år från väckande i kommunfullmäktige om inte särskilda skäl föreligger. Vidare framgår att man från kommunfullmäktiges sida kan bifalla intentionen i en motion och ge förvaltningen i uppdrag att utreda hur motionen skulle kunna verkställas. Även om utredningen kommer fram till att åtgärd i enlighet med motionen inte är genomförbar, kan motionen i sig klassas som verkställd efter genomförd utredning.

Av intervju med teknisk nämnd framgår att de motionerna nämnden får remitterade till sig är av sådan karaktär att nämnden själva har bäst förutsättningar att utvärdera möjlig åtgärd och ekonomisk konsekvens.

Vaggerydsförslag

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning får ett Vaggerydsförslag avisas om det har samma innehåll som inom en treårsperiod tidigare beslutat förslag, samt om förslaget inte uppfyller kraven som regleras i kommunstyrelsens arbetsordning. I arbetsordningen framgår att det är kommundirektören som bestutar om vilka Vaggerydsförslag som ska avisas. Vidare framgår att Vaggerydsförslagen ska beredas så att kommunfullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget väcktes, och att

fullmäktige i vissa fall kan överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet. Vaggerydsförslag som ej beretts färdigt ska två gånger per år redovisas på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober, precis som för motioner.

Av intervju med kommundirektör framgår att Vaggerydsförslag går till fullmäktiges presidium en vecka innan kommunfullmäktiges sammanträde. Där görs en bedömning av inkomna Vaggerydsförslag, och merparten av förslagen går till nämnd eller styrelse för beredning, beslut och delgivning. Detta, baserat på vilken instans som bäst är lämpad att bereda och besluta i ärendet. Kommundirektör uppskattar att 10-15% av Vaggerydsförslagen går tillbaka till kommunfullmäktige för beslut, då främst om besluten är av större vikt eller av principiellt viktig karaktär.

Teknisk nämnd förklarar på samma sätt som kommundirektören att nämnd oftast får ansvar för beredning, beslut och delgivning av Vaggerydsförslag, men att det kan se annorlunda ut om flera nämnder berörs. Då sammanställer kommunstyrelsen de olika nämndernas yttranden för kommunfullmäktige att besluta i. Vidare säger man från teknisk nämnd att man effektivt hanterat de Vaggerydsförslag man får in, till nästa arbetsutskott eller nämndmöte, där man ofta är överens om bifall eller avslag. Vidare framgår att man inte har någon kommunicerad deadline för att fatta beslut, men att uppföljning av Vaggerydsförslag som ännu inte beslutats sker av kommunledningskontoret en gång årligen. Från Teknisk nämnd ser man positivt på det större ansvaret nämnden ges vid hantering av Vaggerydsförslag, då det visar på förtroende för att nämnden kan bäst inom sitt eget ansvarsområde och sin egen verksamhet.

2.3.2 Verkställighet

Motioner & Vaggerydsförslag

I reglemente för kommunstyrelsen framgår att kommunstyrelsen ska verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat. Av nämndernas reglementen framgår att de ska följa det fullmäktige i reglemente, budget eller beslut har bestämt att nämnden ska fullgöra. Därtill ska nämnderna två eller tre gånger per år, beroende på nämnd, redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till den.

Av nämndernas reglementen framgår att nämnden är verkställande organ inom vardera ansvarsområdet.

Enligt ärendehandboken ska det under rubriken "Verkställighet, uppföljning och utvärdering" framgå hur ärendet ska verkställas, följas upp och utvärderas, samt vilken instans som är ansvarig för verkställandet. I ärendehandboken nämns också att det åligger handläggaren att säkerställa att beslutet blir verkställt.

Av intervju med kommundirektör framgår att det kan innebära en utmaning att säkerställa verkställighet av de beslut som delegeras nämnd att verkställa. Det kräver kommunikation och dialog för att förstå vad motionen eller förslaget handlar om, och man ser redan nu över hur den dialogen med förvaltningarna kan förbättras. Kommundirektör lyfter också att budgetramen för respektive nämnd kan innebära hinder för verkställigheten av ett specifikt beslut. Vidare nämns att en möjlighet hade varit att i samband med beslut också besluta om finansiering för verkställandet, och att många avslag motiveras med medelsbrist och att verkställande inte ligger i linje med redan beslutad plan. Vidare menar kommundirektör att en orsak till att vissa beslut inte verkställs är att man inte har en tydlig rutin för vilka det är som ska verkställa – att fördelningen av uppdrag inte varit tydlig nog. Det uppges att det historiskt sett har lett till att beslut inte har verkställts.

Enligt intervju med teknisk nämnd får man inte medel för verkställande tilldelat vid beslut. Detta kan göra att motioner eller förslag bifalles av kommunfullmäktige eller av nämnd själva, även fast man vet att verkställande av beslutet inte kommer kunna ske inom en överskådlig framtid. Tekniska nämnden nämner, likt kommundirektören, att ett beslut borde åtföljas av medel för verkställandet. Detta för att inte riskera att man som nämnd får ett beslut att verkställa men inga medel att verkställa det med. Vidare menar man från Tekniska nämnden att medelsbrist inte är det som oftast hindrar eller drar ut på tiden för verkställande, utan snarare externa faktorer såsom myndigheter, rekryteringar och länsstyrelsetillstånd.

2.3.3 Uppföljning och återrapportering

Motioner & Vaggerydsförslag

Enligt ärendehandbok ska uppföljning ske av handläggare, som kontrollerar att beslutet är verkställt. Av kommunfullmäktiges arbetsordning framgår att fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Vidare framgår att närmare bestämmelser finns att läsa i respektive nämnds reglemente.

Av nämnds och kommunstyrelsens reglementen framgår att de kontinuerligt ska följa upp sin verksamhet, och därmed två eller tre gånger per år, beroende på nämnd, ska redovisa till fullmäktige hur den har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat och delegerat till den. Redovisningen ska ske enligt riktlinjer som fastställts av fullmäktige, och det åligger kommunstyrelsen att ta emot och samordna de olika nämndernas redovisningar. Nämndcheferna har ansvar att återrapporteringen sker på ett korrekt sätt, enligt ärendehandboken.

Ser man till reglementet för internkontroll samt vardera nämnds internkontrollplan för 2023 nämns inte risken för icke-verkställda beslut i något av dem. Ingen risk har identifierats och ingen kontroll har genomförts kopplat till verkställighet.

Av intervju med kommundirektör framgår att man historiskt sett inte har haft någon rutin för verkställighet, men att man numera, i samband med att man redovisar de motioner och förslag som är under beredning, också ska redovisa verkställighet av beslut. Då redovisas också varför de ännu ej verkställda besluten inte är verkställda. Rutinen finns enligt kommundirektör i kommunfullmäktiges arbetsordning. Vidare framgår att det inte finns någon löpande rapportering över verkställighet av Vaggerydsförslag till kommunfullmäktige eller styrelse, utan att verkställigheten hanteras i respektive nämnd. En ny rutin håller på att inarbetas som ska möjliggöra att se hur verkställigheten av ett visst beslut fortskrider, som även ska möjliggöra för medborgare att se hur deras Vaggerydsförslag hanteras. Det finns för tillfället inget systemstöd för uppföljning av status av bifallna motioner och Vaggerydsförslag. Av kommundirektör framgår att ingen kontroll görs att något som rapporteras som verkställt faktiskt är verkställt.

Av intervju med teknisk nämnd framgår att man för Vaggerydsförslag inte upplever att det finns något formellt krav på att återrapportera, utan att man endast delger fullmäktige om man bifallit eller avslagit ett Vaggerydsförslag. Kommunikation till kommunfullmäktige sker först genom de listor som kommunstyrelsen inhämtar genom att via mail fråga hur ett ärende går. I samband med det nämns att ett ärende lagts ned, då skolan ärendet berörde har stängts. Detta ärende har inte återrapporterats som nedlagt till kommunfullmäktige.

Uppföljning av motioner sker inte sällan av partiet eller partierna vars politiker är motionärer bakom beslutet, då det ligger i deras intresse att se hur verkställigheten av just det beslutet fortskrider. Tekniska nämnden nämner att en liknande lista över pågående uppdrag som den kommunstyrelsen

sammanställer hade kunnat göra nytta även hos nämnd, då som en lista över pågående uppdrag hos respektive nämnd.

Av intervju med teknisk nämnd framkommer att de inte blivit föremål för åtgärd vid avvikelser från beslut. Vidare framgår att de heller inte är medvetna om några sådana åtgärder vid avvikelser från beslutade motioner eller Vaggerydsförslag i praktiken finns.

Bedömning och kommentarer

[Följs upp och återrapporteras verkställandet av fullmäktiges beslut till kommunfullmäktige på ett tillfredsställande sätt och i enlighet med fastställda rutiner \(om sådana finns\)?](#)

Vår sammanfattade bedömning är att verkställandet av fullmäktiges beslut till viss del rapporteras på ett tillfredsställande sätt och i enlighet med fastställda rutiner.

Vår bedömning baseras på nedanstående iakttagelser och slutsatser:

Arbetsordningen för kommunfullmäktige fokuserar främst på beredningen och beslutsprocessen av motioner och Vaggerydsförslag, men adresserar inte explicit uppföljning av besluten. Vi kan inte finna att den nya rutinen för verkställighetsredovisning nämns i kommunfullmäktiges arbetsordning. Återredovisning från nämnderna berörs inte mer i de styrdokument som finns tillgängliga än att det regleras av kommunfullmäktige. Av den information vi fått ta del av under intervjuerna framgår att en nyligen introducerad rutin för just återredovisning finns. Däremot kan vi inte med säkerhet säga att den till fullo har blivit förstådd av nämnderna vars verkställighet rutinen syftar att redovisa. Återrapporteringen till kommunfullmäktige bedöms följa rutinen.

Uppföljningen av motioner och Vaggerydsförslag täcks av redovisningen av verkställighet en gång om året, samt av redovisning av motioner och förslag under beredning två eller tre gånger per år, beroende på nämnd.

Av data från både kommunstyrelsen och teknisk nämnd över bifallna motioner och Vaggerydsförslag för perioden 2017–2023 noterar vi differenser. Av motionerna noteras att två motioner finns i kommunstyrelsens underlag men inte i tekniska nämndens underlag. Av Vaggerydsförslagen noteras att fyra förslag finns i kommunstyrelsens underlag, men inte i tekniska nämndens underlag. Utöver det finns det en motion och ett förslag som tas upp i tekniska nämndens underlag, men inte i kommunstyrelsens underlag. Det råder alltså delade meningar mellan nämnd och kommunstyrelse över

vilka uppdrag nämnden har haft samt har att verkställa. Detta exemplifieras också av intervju med teknisk nämnd, där det nämns att ett ärende som hos nämnd är nedlagt inte har återrapporterats till kommunstyrelse eller kommunfullmäktige.

Bedömning och kommentarer

I vilken utsträckning vidtar kommunstyrelse adekvata åtgärder vid identifierad avvikelse från fullmäktigebeslut? Vilka olika typer av åtgärder vidtas?

Vår sammanfattade bedömning är att kommunstyrelsen ej vidtar adekvata åtgärder vid identifierad avvikelse från fullmäktigebeslut.

Vår bedömning baseras på nedanstående iakttagelser och slutsatser:

Av intervjuer framgår att det teoretiskt sett inte går att avvika från de fullmäktigebeslut som är föremål för denna granskning, eller åtminstone inte avgöra avvikelse. Detta då bifallna motioner och Vaggerydsförslag vanligtvis inte har någon deadline i beslutsunderlaget, och inte heller någon budgetgräns att hålla sig inom. Inom beredningsarbetet för en motion eller ett Vaggerydsförslag kan man utföra ekonomisk analys av genomförandet, men utfallet av analysen blir på intet sätt bindande. Den reglerade avvikelshanteringen berörs i tidigare revisionsfråga.

Det görs i nuläget inte någon kontroll av verkställighet, det går heller inte att avvika från beslut i vare sig budget- eller tidsaspekt, och nämnden som intervjuats har varken råkat ut för avvikelsetåtgärd eller känner till att någon sådan skulle finnas. Ingen av kommunens nämnder lyfter heller verkställighet som en risk i sina internkontrollplaner. Med grund i detta bedöms kommunstyrelsen inte vidta adekvata åtgärder vid identifierad avvikelse från motioner eller Vaggerydsförslag, främst då inga avvikelser i praktiken kan identifieras. Vi har inte hittat några exempel på vilka åtgärder som vidtas vid identifierad avvikelse från motioner eller Vaggerydsförslag.

Bilagor

Bilaga A: Bifallna motioner 2017-2023

Diarienummer	Ärenderubrik MOTIONER	Status	Reg.-datum	Till KF datum/datum beslut	Beslut	Verkställighet? (separat process)	Verkställighet	Redovisad verkställighet
KS 2023/036	Motion- Energieffektivesering	Avslutad	2023-01-26	2023-09-25	Delvis bifall	Uppdrag gavs till TN och Vaggeryds energi		
KS 2022/209	Motion - Arbetskör Personal i Vård och Omsorg	Avslutad	2022-08-26	KF 2023-06-19	Bifall	KS eller SN		
KS 2022/066	Motion - inför bashastighet 40 km/h	Avslutad	2022-02-28	KF 2023-09-04	Bifall	Ansvarig att verkställa: TN	Ej verkställd	
KS 2021/212	Motion - fastighetsskötsel i kommunal regi	Avslutad	2021-09-13	KF 2022-10-31	Bifall	Ansvarig att verkställa: TN	Delvis verkställd	2023
KS 2021/122	Motion - omlokalisering av SÅM:s återvinningscentral	Avslutad	2021-04-26	KF 2022-05-30	Delvis Bifall/avslag	Ansvarig att verkställa: KLK	Ej verkställd	2023
KS 2021/092	Motion - revidera riktlinje och policy för att uppnå mer hållbara upphandlingar	Avslutad	2021-03-22	KF 2022-04-25	Bifall	Ansvarig att verkställa: KS	Delvis verkställd	2023
KS 2020/258	Motion - uppföljning och insyn i verksamheter som utförs av privata utförare	Avslutad	2020-11-30	KF 2021-03-01	Bifall	Ansvarig att verkställa: KLK	Verkställt	2022
KS 2020/162	Motion - Prenumeration på Dagens samhälle	Avslutad	2020-08-25	KF 2021-02-01	Bifall	Ansvarig att verkställa: KLK	Verkställt	2022
KS 2020/115	Motion - Attraktivare ungdomsgymnasieskola och mer tillgängligt kommunbibliotek	Avslutad	2020-06-04	KF 2020-10-26	Bifall			
KS 2020/045	Motion - Kommunens ansvar för att stödja kvinnor och barn som drabbas av våld i nära relationer	Avslutad	2020-02-12	KF 2021-06-21	Bifall	Ansvarig att verkställa: SN	Delvis verkställd	2022 & 2023
KS 2020/020	Motion - Skyltning Logpoint Stigamo Södra	Avslutad	2020-01-17	KF 2020-08-31	Bifall	Ansvarig att verkställa: KLK		
KS 2019/199	Motion - Trygga duschrum	Avslutad	2019-09-25	KF 2020-04-27	Bifall	Ansvarig att verkställa: TN		
KS 2019/175	Motion - Utökad polisnärvaro - Polisstation i Vaggeryds Kommun	Avslutad	2019-08-29	KF 2021-02-01	Bifall	Ansvarig att verkställa: KLK	Verkställt	2022
KS 2019/157	Motion - Förändring av trafiksituationen i Vaggeryds centrum	Avslutad	2019-07-01	KF 2021-02-01	Bifall	Ansvarig att verkställa: TN	Verkställt	2022
KS 2018/172	Motion - Förändrad användning av lokaler, Gullivivan i Skillingaryd och Talludden i Vaggeryd	Avslutad	2018-06-11	KF 2018-09-24	Bifall			

Verkställighet av fullmäktigebeslut i Vaggeryds kommun | Granskningsresultat

KS 2018/100	Motion - Tätortsutvecklingsplan Bondstorp	Avslutad	2018-03-26	KF 2018-06-25	Bifall			
KS 2018/061	Motion - Kulturskola för alla	Avslutad	2018-02-19	KF 2018-10-29	Bifall	Ansvarig att verkställa: Kulturskolan		
KS 2018/040	Motion - Underlätta för unga att tillfälligt låna idrotts- och fritidsutrustning	Avslutad	2018-01-29	KF 2021-09-27	Bifall	Ansvarig att verkställa: KFN	Ej verkställd	2022 & 2023
KS 2018/039	Motion - Kanotled genom Vaggeryd	Avslutad	2018-01-29	KF 2019-06-04	Delvis bifall	Ansvarig att verkställa: KFN och TN		
KS 2017/310	Motion - Bollstängsel vid grusplanen i Bondstorp	Avslutad	2017-11-28	KF 2018-05-28	Bifall	Ansvarig att verkställa: KLK		
KS 2017/297	Motion - Myllrande Vårmarker - Miljösatning - Hållbar utveckling	Avslutad	2017-11-20	KF 2018-09-03	Bifall	Ansvarig att verkställa: KLK		
KS 2017/277	Motion - Hållbarhetsprogram för Vaggeryds kommun	Avslutad	2017-11-01	KF 2018-04-23	Bifall			
KS 2017/205	Motion - Landsbygdsutveckling i Bondstorp	Avslutad	2017-08-29	KF 2020-03-30	Bifall			
KS 2017/194	Motion - Tillgänglighetsanpassade och trafiksäkra busshållplatser	Avslutad	2017-08-23	KF 2018-04-23	Bifall	Ansvarig att verkställa: KLK		
KS 2017/172	Motion - Personalförmåner	Avslutad	2017-06-21	KF 2018-01-29	Bifall	Ansvarig att verkställa: Personalenheten		
KS 2017/167	Motion - Att verka för att i största möjliga utsträckning bygga trähus i Vaggeryds kommun, även flerfamiljshus	Avslutad	2017-06-15	KF 2018-03-26	Bifall			
KS 2017/159	Motion - Jämställda löner	Avslutad	2017-06-09	KF 2018-01-29	Bifall	Ansvarig att verkställa: KLK	Verkställt	
KS 2017/144	Motion - Förbättrad arbetsmiljö för myndighetsutövare inom socialförvaltningen	Avslutad	2017-05-18	KF 2018-03-26	Delvis bifall	Ansvarig att verkställa: SN		
KS 2017/097	Motion - Utbyggnad av gång- och cykelväg från Götaforsvägen - Storgatan i Vaggeryd, med gång- och cykelbro över Lagan	Avslutad	2017-03-27	KF 2017-06-26	Bifall	Ansvarig att verkställa: TN	Verkställt	
KS 2017/079	Motion - Kvalitetssäkra skolskjutsverksamheten	Avslutad	2017-03-14	KF 2017-10-30	Bifall	Ansvarig att verkställa: BUN		
KS 2017/015	Motion - Gratis wifi på alla äldreboenden i kommunen	Avslutad	2017-01-03	KF 2018-03-26	Bifall			

Bilaga B: Bifallna förslag 2017-2023

Diarienummer	Ärederubrik MOTIONER	Status	Reg.-datum	Till KF datum/datum beslut	Beslut	Verkställighet? (separat process)	Beslutsinstans	Verkställighet	Redovisad verkställighet
KS 2023/112	Vaggerydsförslag - bostadsutveckling i Åker	Avslutad	2023-04-20	2023-11-27	Bifall	Ansvar att verkställa: KLK	KF	Delvis verkställd	
KS 2023/067	Vaggerydsförslag - ny gångväg	Avslutad	2023-03-02	2023-05-15	Bifall		TN		
KS 2023/049	Vaggerydsförslag - höjt friskvårdsbidrag	Avslutad	2023-02-06	2023-05-31	Bifall		KS	Verkställt	
KS 2022/187	Medborgarförslag - informera mera om regler och lagar som gäller för Hjortsjön för att värna om djurliv och människor	Avslutad	2022-07-01	2023-05-31	Bifall		KS	Delvis verkställd	
KS 2022/153	Medborgarförslag - iordningsställ gårdsgården mot Lagan vid tolvabron	Avslutad	2022-05-16	2022-10-18	Bifall	Ansvarig att verkställa: TN	TN	Verkställt	2023
KS 2022/063	Medborgarförslag - bygg en skolgård vid de nya barackerna på Hjortsjöskolan (åk 4)	Avslutad	2022-02-25	2022-11-30	Bifall		BUN	Verkställt	2023
KS 2022/037	Medborgarförslag - förslag att höja friskvårdsbidrag	Avslutad	2022-02-11	2022-05-31	Bifall		KS	Verkställt	
KS 2021/088	Medborgarförslag - dela ut en läsbok till alla skolelever i årskurs 1-9 iför läslovet varje år	Avslutad	2021-03-18	2021-11-29	Bifall		BUN	Verkställt	2022 & 2023
KS 2020/236	Medborgarförslag - skapa möjligheter till att utöka kundkretsen med externa/interna kunder för Café Fenix	Avslutad	2020-11-12	2021-06-02	Bifall		KS	Delvis verkställd	2022 & 2023
KS 2020/180	Medborgarförslag - sätt upp ett högre stängsel vid Åkersskola och sänk hastigheten i Åker	Avslutad	2020-09-25	2021-09-08	Delvis bifall	Ansvarig att verkställa: TN	KS	Ej verkställd	2022
KS 2020/137	Medborgarförslag - Översyn av vandringsleder och annan miljö som uppmuntrar till friskvård	Avslutad	2020-07-01	2020-11-12	Bifall		KFN		
KS 2020/055	Medborgarförslag - Uppmärksamma 100-åringar i Vaggeryds kommun	Avslutad	2020-03-02	2020-11-04	Delvis bifall	Ansvar att verkställa: KLK	KS		
KS 2019/247	Medborgarförslag - Rusta upp grillplatsen vid Friluftsgården i Vaggeryd	Avslutad	2019-12-06	2021-03-04	Bifall		KFN	Verkställt	2022
KS 2019/217	Medborgarförslag - Anordna seminarium i olika ämnen som är aktuella	Avslutad	2019-10-22	2021-01-13	Bifall	Ansvar att verkställa: KLK	KS	Verkställt	2022

Verkställighet av fullmäktigebeslut i Vaggeryds kommun | Granskningsresultat

KS 2019/168	Medborgarförslag - Utred möjlighet att sätta solpaneler på kommunala byggnader	Avslutad	2019-08-12	2019-10-29	Bifall	Ansvarig att verkställa: TN och kommunikatörer	TN	
KS 2019/108	Medborgarförslag - Gör i ordning ilägningsplatsen för båt söder om Hjortsjöbadet	Avslutad	2019-04-08	2019-06-11	Bifall		TN	
KS 2019/107	Medborgarförslag - Placera picknickbord vid cykelbanan norr om badplatsvägen i Vaggeryd	Avslutad	2019-04-08	2019-06-11	Bifall	Ansvarig att verkställa: TN	TN	
KS 2019/090	Medborgarförslag - Utred nyttan av de avspärningar som finns i Hoks södra del efter omgynnaden till en utfartsrondell en Jönköping- Vrigstad	Avslutad	2019-03-20	2019-06-11	Delvis bifall		TN	
KS 2019/064	Medborgarförslag - Riv huset på Källeliden närmast järnvägen och bygg lekplats på planen	Avslutad	2019-02-26	2019-06-11	Bifall		TN	
KS 2018/195	Medborgarförslag - Förbjud fiske från bryggan vid badplatsen i Hjortsjön	Avslutad	2018-08-14	2018-10-24	Bifall		KFN	
KS 2017/331	Medborgarförslag - Utred växling av semesterlönetillägg till extra semesterdagar	Avslutad	2017-12-31	2018-06-25	Bifall	Ansvarig att verkställa: Personalenheten	KF	
KS 2017/292	Medborgarförslag - Uppmärsamma Sophie Sager	Avslutad	2017-11-14	2018-10-24	Bifall		KFN	
KS 2017/285	Medborgarförslag - Gör det möjligt att bebygga området norr om Sturegatan i Skillingaryd	Avslutad	2017-11-07	2018-04-23	Bifall	Ansvarig att verkställa: KLK	KF	
KS 2017/186	Medborgarförslag - Inför cykelpumpar i våra tätorter	Avslutad	2017-08-15	2019-01-09	Bifall		KS	
KS 2017/112	Medborgarförslag - Ge utbildad personal i förskolan tillsvidaretjänster!	Avslutad	2017-04-18	2018-03-26	Bifall		KF	
KS 2017/103	Medborgarförslag - Öppen vägg för graffiti och gatukonst i Vaggeryds kommun	Avslutad	2017-04-03	2018-01-10	Bifall	Ansvarig att verkställa: KFN	KF	
KS 2017/096	Medborgarförslag - Erbjud fritidsverksamhet i Åker och Svenarum	Avslutad	2017-03-27	2017-09-25	Delvis bifall/avslag		KF	
KS 2017/091	Medborgarförslag - Åtgärda arbetsmiljöproblemet på Fågelförskolan 6-9	Avslutad	2017-03-23	2017-09-25	Bifall		KF	
KS 2017/083	Medborgarförslag - Placering av postbrevlåda	Avslutad	2017-03-17	2019-02-25	Bifall	Ansvarig att verkställa: TN	KF	
KS 2017/066	Medborgarförslag - Pumptrack i Vaggeryd	Avslutad	2017-02-27	2018-03-07	Bifall	Ansvarig att verkställa: KFN	KS	
KS 2017/055	Medborgarförslag - Gatubelysning utmed Smedjegatan, från vägbulan i Fåglabäck till Attila	Avslutad	2017-02-16	2017-11-08	Delvis bifall/avslag	Ansvarig att verkställa: TN	KS	
KS 2017/021	Medborgarförslag - Tillgänglighetspris	Avslutad	2017-01-13	2021-09-27	Bifall	Ansvarig att verkställa: Tillgänglighetsrådet	KF	Verkställt 2022
KS 2017/016	Medborgarförslag - Hastighetsbegränsad åtgärd på Bondstorpsvägen	Avslutad	2017-01-04	2017-08-16	Delvis bifall/avslag		KS	

Bilaga C: Stickprovsgranskning motioner och medborgarförslag. Från registrerat ärende till verkställighet.

Motion - Kommunens ansvar för att stödja kvinnor och barn som drabbas av våld i nära relationer	Bifall	2020-02-12	Registreras	Remiss till SN, SN har i uppdrag att verkställa	2020-06-26 SN beslut	2020-08-26 Arbetsutskottet föreslår KS delvis bifall	2020-09-09 KS återremiterar till SN	2021-06-02 KS föreslår bifall	<u>KF bifaller motionen i sin helhet 2021-06-21</u>	Delvis verkställt
Motion - Trygga duschrum	Bifall	2019-09-25	Registreras	Ger TN uppdrag att verkställa	2019-09-30 Till KS	2019-12-03 - 2020-03-18, olika instanser uttalar sig	2020-04-08 Tas upp av KS, ger förslag till KF att bifalla	<u>2020-04-27 Bifalles av KF</u>	Kan ej se verkställighet	
Medborgarförslag - iordningsställ gårdsgården mot Lagan vid tolvabron	Bifall	2022-05-14	Registreras	Ger TN uppdrag att verkställa	2022-05-30 till TN	2022-06-17 TN tjänsteskrivelse	<u>2022-10-18 TN bifaller</u>	Verkställt hösten 2022		
Medborgarförslag - Anordna seminarium i olika ämnen som är aktuella	Bifall	2019-10-22	Registreras	Ger kommunförvaltningen i uppdrag att verkställa	2019-10-28 Till KS	2020-11-09 Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse	KS 2020-12-09 Arbetsutskottets förslag till	<u>2021-01-13 Bifalles av KS</u>	Verkställt	
Motion - Arbetssskor Personal i Vård och Omsorg	Bifall	2022-08-26	Registreras	Mellan KS och SN just nu	2022-11-15 tre remissvar tas upp på BUAs möte	2023-01-18, förvaltningen föreslår avslag	2023-03-31 tjänsteskrivelse kommunledningskontoret, föreslår bifall	2023-05-31 KS svarar på motion, föreslår bifall	<u>2023-06-19 KF bifaller motionen</u>	Ej verkställt

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients’ most complex business challenges. To learn more about how Deloitte’s approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the “Deloitte network”) is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.